

Acésta fôia ese
cate 3 côle pe luna
si costa 2 florini v. a.
pentru membrii aso-
ciatiunei, éra pentru
nemembrii 3 fr.
Pentru strainatate
1 galbenu cu porto
postei.

TRANSILVANI'A.

Fôia Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana
si cultur'a poporului romanu.

Abonamentulu se
face numai pe cate
1 anu. Se aboneaza la Comi-
tetulu asociatiunei in
Sibiu, sau prin posta
sêu prin domniile co-
lectori.

Nr. 12.

Brasiovu 15. Iuniu 1876.

Anulu IX.

Sumariu: De sub ruinele cetatiei lui Buddha in lun'a lui Maiu 1876. (Fine.) — Moralulu coruptu alu Talmudistiloru. (Urmare.) — Documente historice din 1848 et 1849 (Urmare). — Procesu verbale. — Discursulu dlui I. P. Maforu. — Publicarea baniloru incursi. — Bibliografia.

De sub ruinele cetatiei lui Buddha in lun'a lui Maiu 1876.

Poporulu romanescu si poporulu secuiescu.

(Fine.)

Totu acestu mosinégu betranu 'mi mai comu-
niçã una alta tactica de magiarisare a pamentului
moldovénu invecinatu cu Transilvani'a, spunendu'mi
cã in totu anulu suntu menati regulatu cate 10—15
familii secuiesci cã se intre in Moldavi'a si acolo se si
caute locu de locuintia, pentru cã si acea tiara ar'
fi a unguriloru, si trebue se o impopuledie; ba si
astadi trecu in totu anulu sume nenumerate de secui,
carii devinu pre aci judecati pentru crimele cele mai
de diosu, si apoi dandu-li-se sistematice ocasiuni
de a scapã dinaintea pedepsei, suntu avuti a trece
in Romani'a, cã-ci de acolo nu'i alunga niminea, nu
se manuédia politi'a locala, apoi si fara de aceea
missiunea unguriloru ar' fi, cã se impopuledie tiér'a
romanésca cu ómeni de aceste calitati, cã-ci aceia
sciendu ucide, rapi, omori, fura, aprende si insiela,
mai usioru potu batjocori tiér'a romaniloru inaintea
lumei civilizate, cã ar' fi locuita de unu poporu de-
pravatu si nemoralu*).

Aci cauta se éschiamu cu francesulu „Qui de
nous, qui de nous va devenir un Dieu.“ Cine ne
va fi, cine ne va fi mantuatoriulu nostru, pana candu
oh Dómne se portamu pecãtele altora, pana candu
ne mai asupresci!

Pe asemenea fientie tiér'a cea ospitala a roma-
niloru, boierii tieriloru romanesci i primescu cu bra-
tiale deschise, sub cuventu cã nu au muncitori; dara
pentru-ce nu'si tramitu acei romani agentii loru, cu
espréa indrumare de a le duce bracia de lucru nu-

*) Déca acelu betranu a vorbitu asia, apoi pare-cã le
ar' fi auditu din gur'a renumitului Ioanu Eliadu, ori-cã lear
fi cititu in Trompett'a Carpatiloru, séu cã i lear fi spusu
fostulu directoru de politia din Bucuresci loc. colonellu G-nu.
In adeveru cã in Romani'a este fôrte latita opiniunea, cumcã
secuii emigranti aru avea cã si jidovii, missiune politica.
Politi'a romanésca isi face destulu datori'a si satisface tôte
dreptele reclamatiuni ale agentiloru si consulatelor austriace;
dara precumu ni se spunea chiaru in anulu trecutu la agen-
ti'a din Bucuresci, ii scotu pe una pórtã si ei reintra pe
cealalta.

Red.

mai romane. Ei o facu chiaru din contra, pre ro-
manii emigrati acolo de gróz'a magiarisarei si a im-
positelor celortu grelez i alunga cu lantiulu de a
grumadi preste frontiera*), ér' pre secui si alte lepre
i primescu fora de nici una siovaire. Criminalisti
judecati pentru mai multe crime suntu aplicati prin
Romani'a cã conducatori de economia cu cate 10 gal-
beni salariu pre luna; insielatorii fugiti de aci de
frie'a carcerului, suntu aplicati cã institutori pre la cur-
tile boieriloru, buna óra cã unu Baczoni Aaron in
Bucuresci si altulu la dórn'a Odobescu. Oh! ce
bataia de jocu cu gintea romana, tôte suntu pre dosu
si anapodã!

Aci numai 'mi potu esplica correspondenti'a unui
romanu dein Bucuresci cu datulu dein 17/29 Aprile
a. c. aparuta in Nr. 31. alu Gazetei de Transilvani'a;
aci numai vedu pentru-ce noi romanii suntemu po-
recliti de catra fratii nostri din Romani'a „ungureni,
éra jidovii ce intra cu redicat'a dein Poloni'a si Rus-
si'a, apoi armeni, germeni, sasi, unguni, secuui, mus-
cali si bulgari suntu acolo fôrte bine vediuti; aci nu-
mai 'ti poti esplica insultele cele fora capetu ale lui
Lászlo Mihály in seri'a lungiloru sei articuli, carii
le varsa asupra romaniloru si pretiloru italieni,
pentru asia numitii ciangai.

Orbi'a proprietariloru de pamentu dein Roma-
ni'a este orbulu galinei in tempu de nópte; éi nu
vedu cã lepr'a le cresce preste urechi. Alte popóra,
alte regíme se nesuescu a si casciga terrenu prin
aducerea de colonisti din gintea loru. Tieneti minte
cã tiér'a romanésca dela gurele Dunarei, siesulu celu
vastu alu Baraganului, Basarabi'a reanectata adi mane
se voru impopula mai de graba cu ori-si care alte
nationalitati, numai cu romani din Transilvani'a, Ba-
natu si Ungari'a nu**).

*) Lantiulu de gútu, acea infamia s'a cassatu de Mich.
Cogalniceanu sub domni'a lui Alexandru Ioanu I. De altu-
mintrea nu auctoritatile romanesci, ci consulatele si starostiile
austriace tramitea pe ómeni cu lantiulu de gútu si legati
unii de altii, cã canii. Lantiulu de gútu a fostu pedepsa
usitata la germani pana pe la inceputulu acestui secolu. Din
Germani'a si Austri'a l'au introdusu consulatele in tierile
danubiane.

Red.

**) Intru un'a totusi au dreptate romanii din Romani'a

Pre acésta cale se silece natiunea magiara, si inmultii numerulu conationaliloru si coreligionariloru sei, formédia pre pamentulu Romaniei adeverate insule limbistice magiare, si apoi dupa vre-o cateva decenii, voru dice romaniloru cá si faimosulu bulgaru A. Ivanov „tiér'a acést'a nu e numai tiér'a romaniloru, ci si a magiariloru, regii nostri o au incorporatu de multu cu regatulu santului Stefanu, éra noi o amu impopulatu cu poporulu nostru; deci dara avemu dreptu a o governa, si pana candu amu ajunge la gubernu, pre voi piticiloru a ve batjocori cum ni a veni mai bine*).

Romani'a, acea tiéra mandra si frumósa, cu unu regimu nationale, cu limba de instructiune romana, cu justitia multu mai buna, mai ettina si mai prompta de catu cea magiara, cu intelegintia adevératu européna, cu ómeni de statu atatu de ageri si prevedietori, cu constitutiune carei abia 'i affli paruchia pre totu rotogolulu pamentului, ar' trebui se se interese die mai multu de impopularea pamentului seu cu membrii din natiunea romana. Sunt de acéstia pré multi prin Transilvani'a si Ungari'a, cari au fostu lipsiti si se lipsescu de possessiunea si averea loru prin tóte metechnele. Acéstia ar' trebui colonisati pré campiile cele vaste ale Romaniei, éra nu secuii, carii ar' trebui reindrumati in patri'a loru, cá se si mai sparga capetele unii la altii, cá-ci aceste li sunt insusirile. Institutiunile romaniloru ar' trebui se fia de acea natura, cá elementulu romanescu pe pamentulu ingrasiatu cu sange romanescu se remana intru toti seculii proprietate sigura a natiunei romanesci, dominiuum sine fine.

Póte m'amu abatutu prea tare dela propusulu meu de a ilustra in catu-va moralurile, datinele si apucaturile seculoru, si de aceea va fi tempulu cá se me reintorcu la serbatórea secuiesca din diu'a pas-ciloru; pentru-cá de candu amu apucatu a ve epara dialogulu meu cu Oprea Constantinu si de candu v'amu vorbitu despre alte necesuri si doreri, alaiulu de nópte se va fi apropiendu catra cetate, cu buna seama aducundu nisce strigoi, vercolaci ori alte bidigani in triumfu, pentru cá poporulu celu bellicosu alu seculoru e cu nepotintia cá se nu'i fi invinsu!

Asia si este, éta cá vedemu trei preoti catolici imbracati in ornatu basericescu cu vre-o 200 copii mergundu in processiune catra capulu orasiului, si nu trecu 5 minute, i vedemu reintorcundu-se asociati de o multime de poporu, care merge pre marginile

propriu numita, candu adeca intréba pe acesti de dincóce: Dela emanciparea incóce, adeca de 28 de ani ce v'ati facutu mosiile rescumperate sub garanti'a statului? Dela emancipare pentru-ce ve perdeti timpulu cu certele vóstre popesci si nu ve vedeti de calea civilisatiunei? Red.

*) Au disu si au scrisu in acestu sensu si pana acuma de nenumerate-ori, la diverse ocasiuni si evenimente mari si au formulatu pretensiunile loru. Dara acestea tóte le scriu si le cunoscú fórté bine barbati de statu, profesorii, literatii, oficiarii, functionarii s. a. in Romani'a. Red.

stradei puscandu pre totu momentulu in drépt'a si in stang'a, ér' printre aceste doue sire alérga micu si mare, fiendu doboriti candu din drépt'a candu din stang'a de puscaturile cele fara numeru; pre unii i vedi cu faci'a perjolita, la altii li se aprendu vestimentele pre eli, la unii detunandu-le pistótele chiaru pre la uréchi le cade pelari'a, plecandu-se dupa ea este aruncatu de altulu de-a rót'a bróca; pe multi dintré cei ce au amblatu la otaru i vedi cu faci'a posomorita, manile li sunt legate la gútu, semnu cá pistolulu i s'a spartu in mana si'lu a mutilatu pentru toti vecii; calaretii asemenea puscandu alérga in drépt'a si stang'a, calcandu barbati, copii si mulieri; acesti nepotintiosi injura injuraturile cele mai de josu indatinatate numai natiunei magiare, éra multimea ne confundandu se de locu de acestu scandalu, intona pre totu momentulu „alleluia.“ Aci inmuri basericesci se amesteca prin injuraturile si sbieratele cele mai de nimica, unii portandu cate una bucata de scandura a mana, pre care este manjita una figura de omu, striga celoru ce le vinu in cale „la o parte, cá-ci te lovescu cu Christosu. Nepotendu feri de multimea celoru ce suntu pre strade, unii cá spectatori, altii cá participanti la acésta ceremonia, se trezescu cu cate una lovitura chiaru cu acelu lemnu ori scandura, pre care aru fi se fia depensu crucifixulu; lovitulu i striga in modulu celu mai triviale... Christosulu; acela fora se se genedie catu de pucinu i respunde cu unu alleluia.

E de insemnatu, cá intre multimea acésta nu sunt numai catolici, ci reformati si unitari, carii intru adinsu provóca asemenea espeptoratiuni si scandalu.

Finindu-se procesiunea, éta cá vine una ariergarda de vre-o 12 calareti, cari aducu cu sine un'a capra legata. Calaretii si capr'a sunt intiortiolati cu panelice si cu ghirlánde tricolóre, pentru-cá la serbatórea acésta trebué se i-se dea conditio sine qua non, espresiune nationale. Intrebandu cá ce insemnatate are acést'a, mi se respunde: Capr'a este simbolulu diabolului invinsu, cu care s'au luptatu acei calareti. O aducu cá prisoniera si o ducu la perdiare; deci dara i vedi esindu afora in ceealalta parte de orasiu. Aci calaretii i dau róta, jóca impregiurulu ei, la urma o sugruma in modulu celu mai ticalosu, si apoi tragundu-o intre sberatele si urletele cele mai turbate la o baltóca, o arunca acolo pentru eterna putrediune.

Cu acestu spectaculu asia se vede cá tóte cerimoniile se termina, éra omulu care nu a mai vedutu asia ceva, se departa sub impressiunea cea mai dorerosá despre una asemenea datina secuiesca. Cugétandu inse mai seriosu la lucru, 'ti vine numai decatu amente, cumcá secuii fiendu de origine mongolo-indiana, ei prin aceea 'si pastredia in memoria idololatri'a Bramaniloru din Indi'a, carii dupa óre-care seceta mai indelungata, vediendu totusi óre care semne de plóia, cá se fáca poporulu a crede in divinitatea loru, se aduna cu sutele si miile la unu

locu óre-care, facu unu focu mare, jóca in jurulu acetiã sbierandu si urlandu mai multe dile, pana candu plóia intru adeveru cade; atunci apoi aducu o capra intiortiolata cu panclice de diverse colori si apoi dupa óre-care murmuire cu faci'a intorsi catra resaritu, unu dintre bramani se rapede cá o feara selbateca asupra caprei nevinovate, i spinteca pielea de pre fóle si apoi legandu'i mai multe funi de grumadi, aruncandu-o pre focu o sugruina cá unu semnu de sacrificiu, dandu'i celui cu 5 capete numitu Brama, care fiendu irritatu asupra altui Dieu Sirven, cá-ci nu a lasatu se ploue atata tempu, si cá-ci taliase unu capu de ale lui Brama cu ajutoriulu lui Kutteri*) si a lui Visé**) acum prin rogatiunea cea de mai multe dilele totusi a plouatu.

Din trunchiulu capului celui taliatu alu lui Brama au resaritu unu fetioru care au avutu 500 capete si 1000 de mani, si pre acesta 'lu aru fi chiamatu Siku, acesta apoi casatorindu-se cu Lesimi, care avea destinatiunea de a si scarpeta capula, acésta au nascutu o multime de copii, pre cari prin compositiunea numeloru ambiloru parenti li au datu numele sikulijani-sicol; siculi-secuii.

Dela disulu Brama si trage asiadara originea poporulu secuiescu, si fiendu cá Siku cu Lesimi se culcase intr' unu patu de sierpi cu cate 5 capete, 10 limbi si numai cate unu ochiu in frunte, care ar' fi fostu catu unu munte de mare, si acelu patu 'lu au numitu Annatau, traditiunea secuiesca vrea se dica, cá pentru aceea au numitu ei si iaculu Sta Anéi din secuime „Annató“ cá se si aduca aminte cá ei sunt nascuti din patu dumnedieiescu.

Cá inchieiare vréu se ve mai spunu, cá secuii din Bözöd-Uffalu au trecutu cu totii la religiunea lui Mozes, argumentandu cá numai asia voru fi in stare a respunde impositile cele multe care se ceru si se esecuta dela ei, pentru-cá averea fiendu in man'a jidaniloru, ei voru ajunge la avutia, si asia voru salva tier'a de perire. Apoi mai dica cineva cá poporulu secuiescu nu are missiune dumnedieiesca, de a inopula tierile vecine!

Klitos.

Moralulu coruptu alu Talmudistiloru.

(Urmare.)

2. Despre proprietate.

a) Imperiulu universalu.

Fiendu-cá Israilu si maiestatea divina insemnéza, dupa Talmudu una si aceeasi, prin urmare tóta lumea e proprietatea jidoviloru. De acea Talmudulu dice espresu, cá „déca boulu unui jidovu va strapunge pre alu unui strainu, atunci jidovulu e liberu de pedépsa; din contra, déca boulu unui strainu va stra-

punge pre alu unui jidovu, atunci strainulu e datoriu se restitué jidovulu tota-déuna. Pentru-cá scriptura dice, cá a statu Ddieu si a mesuratu pamentulu si pre goimu l'a datu in manile lui Israelu; elu a vediutu cele siepte precepte ale fililoru lui Noe; si fiendu-cá ei nu le-au observatu, s'a sculatu Ddieu si totu bunulu loru l'a datu israelitiloru.

Fii ai lui Noe suntu, dupa Talmudu si rabini, tóte popórale pamentului, in opósiune cu fii lui Avramu. Pentru aceea afirma si rabinulu Albo impreuna cu alti, cá Ddieu a datu jidoviloru potere preste averea si sangele totororu popóroru. Si Talmudulu dechiara, cá nu fiu alu lui Noe trebue omoritu de va furá si mai pucinu de unu banu, si unui fiu a lui Noe i este opritu a furá, dara de aru fi chiaru si archierescu, déca descendentele lui Noe studiéza cele siepte precepte noachitice, totu nu se va retiené mai usioru dela furtu, decâtu déca 'lu vei ucide. Din contra, dice Talmudulu, cá jidovulu i este iertatu a face nedreptate unui goi, pentru-cá scrisu este, cá de aprópelui teu se nu i faci nici o nedreptate, nu este inse scrisu, cá unui goi se nu i faci nedreptate. Despoiarea unui goi, dice Talmudulu, este iertata. Si „se nu torturezi pre lucratoriulu, carele este dintre fratii tei; ceialatti lucratori facu esceptiune.“ Talmudulu dice, cá rabinulu Aschi a vediutu una vitia cu struguri, si a disu sierbitoriulu seu déca va fi vitia a unui goi, se o aduci in bóce; de va fi inse a unui jidovu, atunci nu o aduce. Preceptulu „se nu furi,“ dupa „Vulturulu“ Maimonides, insemnéza atata, catu se nu furi dela nici unu omu, va se dica dela nici unu jidovu; si in altu locu mai adauge, cá dela unu nejidovu e iertatu se furi. Firesce, cá dupa principiulu, cá „tóta lumea e a jidoviloru,“ furtulu nu este mai multu furtu; pentru aceea si déca dice unu rabinu talmudistu, cá a furá e pecatu, totusi elu trebue se si cugete, cá unu jidovu nu póte fura, fara elu numai ia, ce este alu seu — firesce intru catu i este cu potentia. Unu rabinu póte dice chiaru si aceea, cá este toema asia opritu a furá dela unu goi, cá si dela unu jidovu; inse elu trebue se cugete, cá óre póte fi candu-va vorba despre furtulu ce se comite contra unui goi. Pfefferkorn dara nu dice neadeveru candu scrie, cá averea unui crestinu, dupa Talmudu, e avere parasita, cá nasipulu marei; celu ce o va ocupá antaia data, acela va fi adeveratulu proprietariu alu ei.

b) Insielatiunea.

Talmudulu instruéza pre credintiosii sei astufeliu: „pre unu goi 'lu poti insielá, si i poti luá usura, dara déca vendi ceva de aprópelui seu cumperi dela elu, atunci se nu insieli pre fratele teu.“ Déca unu jidovu are procesu cu unu nejidovu, atunci „ta cá fratele teu se dobandésca procesulu, — dice Talmudulu — si strainului spune'i, cá dupa legea nóstra este asia (aci se vorbesce de o tíera unde

*) Kutteri insemnédia in limb'a indica „iataganu.“

**) Visé e o persóna ajutatóre.

domnescu jidovii). Déca legile popóraloru suntfa voritórie jidovului, atunci întórce procesulu érași pre partea fratelui teu, éra strainului di-i: asia cere chiaru legea vóstra; déca inse nici unulu din aceste casuri nu vine înainte (cá séu jidovii se domnésca in tíera, séu legea se-i favorésca), atunci strainii trebue necajiti prin intrigi, pâna atunci, pâna ce jidovulu va castiga procesulu; apoi urmédia „cuventele lui R. Ismaelu,” pre care 'lu urmédia si Akiba candu invétia, cà omulu trebue se grijésca, ca nu cumu-va se se descoperé afacerea, si astu-feliu judaismulu, religiunea jidovésca se-si piérda reputatiunea. Talmudulu ne spune despre rabinulu Samuelu, care a fostu unulu din cei mai mari patriarhi ai sei, cà acesta inca aru fi sustienutu, cà a insielá pre unu goi este iertatu; cà chiaru elu insusi a cumperatu dela unu goi una plosca (vasu) de auru cu patru drachme, pre care goi o tiené cà aru fi din arama galbina, si afara de aceea i-a mai subtrasu inca una drachma (cámu 40 cr.). Rabinulu Kahana a cumperatu dela unu goi 120 buti de vinu in locu de 100; unu alu treilea a vendutu unui goi nisce trunchi de palme (arbore) de despícatu, dara de una data a demandatu servitoriului seu: mergi, si cioplesce de pre trunchi càtu poti, pentru-cà goiulu scie ce e dreptu numerulu trunchiloru, nu scie inse càtu suntu de grosi. In adevéru este o regula de pia întieptiune ceea ce ne invétia rabinulu Mose, cà „déca goiulu face unu computu si gresiesce, atunci israelitulu se'i dica, nu sciu; nu e consultu inse a confundá pre goi, pentru-cà se póte intemplá, cá elu se gresiésca cu intentiunea cá se cerce pre jidovu. Betranulu rabiú Brentz scrie in opulu seu intitulatu „Judenbalg,” cà déca jidovii au amblatu incóce si incolo intr'o septémana, si au insielatu ici pre unu crestinu, colo pre altulu, atunci se aduna sambata la olalta sí se lauda cu blastematiéle loru dicúndu: se li se smulga goiloru si ánim'a din corpu si se se ucida celu mai bunu dintre crestini,” — firesce, déca se póte.

c) Lucruri aflate.

Talmudulu dice: „cine va redá unui goi lucrulu pierdutu, aceluia nu'i va iertá Ddieu.” Si „este opritu a redá unui goi lucrulu pierdutu.” De aceea invétia si rabinulu Mose, cà e opritu a redá lucrulu pierdutu ereticiloru, idololatriloru si toturoru celoru ce desonorédia publice sambat'a. Si laudatulu Raschi dechiara, cà „cine reda unui goi lucrulu pierdutu, acela face pre goi asemenea unui israelitu.” Si „Vulturulu” Maimonides dice: „cine redá unui nejidovu ceea ce a pierdutu, acela pecatuesce, pentru-cà elu maresce poterea nelegiuitului.” Éra rabinulu Jerucham dice: „déca unu goi are a mana pemnu dela unu jidovu, pentru care goiulu a imprumutatu jidovului bani, dara goiulu a pierdutu pemnulu si 'lu a aflatu unu jidovu, atunci, jidovulu nu'i este iertatu a reintórce goiului imprumutulu; pentru-cà obligatiunea a espi-ratu, dupa-ce unu jidovu a aflatu pemnulu. Déca

inse aflatoriulu aru dice, cà elu voiesce a reda goiului lucrulu pierdutu pentru numele celu santu alu lui Ddieu, atunci se'i se replice: déca voiesci a santí „numele lui Ddieu, atunci fa-o acésta cu lucrulu teu.”
(Va urma.)

Documente historice din 1848 et 1849.

(Urmare.)

62. Comandantele generalu denumesce functionari pentru partea de preste Murasiu a comitatului Albei, dupa ce functionarii magiari fugisera din Aiudu.

Nachdem ausser demjenigen, diesseits der Maros und der beiden Kokeln gelegenen Theil des Unteralbenser Comitats, für welchen ich bereits mittels meiner Verordnung vom 7 November 1848 Z. 4487 unter der Benennung Blasendorfer District eine eigene selbstständige provisorische Verwaltung aufgestellt habe, nunmehr in Folge der vorgenommenen militärischen Operationen auch der übrige jenseits der Maros, sowohl als auch der kleinen Kokel, dann des vereinigten Laufes der beiden Kokeln gelegene Theil des genannten Comitats unter meine Befehle gekommen ist, und das bisher in Nagy-Enyed bestandene Comitats-Officiolat durch die Flucht sich selbst aufgelöst hat, so finde ich mich kraft meiner Proklamation vom 18 October 1848 bestimmt, auch für diesen jenseits der Maros, dann der kleinen, wie auch der vereinigten Kokeln gelegenen Theil des Unteralbenser Comitats unter der Benennung, eine eigene von dem Blasendorfer District abgesonderte provisorische Verwaltung mit dem Sitze in Karlsburg (in der sogenannten Város) aufzustellen.

Zum provisorischen Verweser und Vorstand dieses Comitats ernenne ich den Herrn Hauptmann Franz Hild unter gleichzeitiger Beigebung und Bestimmung des Herrn Thesaurariats Concepts-Beamten Josef Fink und des Advokaten Samuel Portz ad latus. Wovon hiemit zur Wissenschaft die Mittheilung geschieht.

Hermannstadt am 28 November 1848.

Puchner,
Fml.

ПОРЪНКА*)

Апладатъзи Ценерал Командо дин 3. Декемврие 1848, Нро. К. 1420 ин лимба церманъ ешигъ, ши ин лимба романъ традъсь.

Ап тэръэръриле де акъм май тълци стълънитори магиари де доминири ши де авери депъртандъсь дела локвинцеле сале, шиаз лъсатъ кърциле повилитаре ши алте авери, прекъм ши вккателе ши алте провизиони фъръ ничи

*) Acestu documente ilu avemu si nemtiesce in originalu, credemu inse cà istoriografului ii va ajunge pentru casulu acesta si numai traductiunea.
Red. Trans.

о апъраре ши пазъ, prin че *mai къ самъ въкателе сжнтъ дн примѣдѣе de a се instrѣина, саз пентрѣ пегрижа de a съ стрѣка.

Макар къ дн mai тълте докзри о парте дин ачелеа Фъръ пазъ пъръсите адхпътзри, деспре партеа зпоръ команданди. Милитари саз псхъ съхъ секвестрѣ, ши паза ачелора саз дикредитатъ бирелор ши жзрацилор сътеши, саз алтор оамени кредитчиоши; тотъши ачеастъ оржндзиалъ дикъ пз саз дитродъс дн тотъ докзл, ши ници пз е дидесталигоаре спре ачееа, ка ачел Фелиз де адхпътзри прекум фортѣ сар пофти пентрѣ вѣтеле де обще, ши е де тот де липсъ ка пре тимъши mai диделзнгатъ съ Фие асекзраде, ши дитревзнгитъгоаре; Фииндкъ дн старѣа ресвеликъ де акъм, пентрѣ асекзрадеа ачелор адхпътзри де въкатѣ дн протѣва рѣпирлор ши анрндерилор, деспре партеа милитаръ ла Фидеде карѣ кзрте повилитаръ саз екопомикъ пз съ поате пзпе пазъ остъшеаскъ.

Дисъ ка поменитъл скоп се съ ажпгъ, саз афлатъ де липсъ пентрѣ mai диделзнгата пазъ а тзтарор пъръсителор въкатѣ ши легъши а хотърж зршъгоареле:

1. Въкателе дн гръхпде афлъгоаре саз съ се ашезе дн магазинъл кзрци, саз липсѣнд ачѣста, дн алт лок спре ачѣста дитокмит, ши пе лжпгъ Инвентарѣ дн карѣ съ Фие днсешиат пштеле пропрѣтарѣлѣ Фзцитъ, съ съ транспзѣе бирелор саз жзрацилор сътеши саз алтор оамени кзпоскзци де кредитчиоши, карѣ джнд адеверѣнгъ деспре чѣле примѣте, вор Фѣ рѣсѣнзътзри.

2. Ши въкателе педвълътите тревъе дзпъ оржндзиала mai съхъ днсешиатъ а съ дикредитъа съхъ поменѣилор, ши пшмай атзпчи а съ днелъти, пе лжпгъ обѣчънѣтл оброкъ, ши а съ депзпе дн магазинъл анжмитъ, кжнд пз сар пзтеа Фъръ де пазъбъ пззи, саз сар преведѣ примѣждзѣреа лор.

3. Дакъ гръжл днелътитъ дитрѣ атжта кътѣме сар афла, кжт Фъръ пазъбъ пз сар пзтеа грѣжи, атзпчи минтѣни се съ факъ дикоаче арътарѣ, спре а съ пзтеа оржндзи, ка ачелеа въкатѣ се съ транспзпъ ла чѣл mai де апроане магазинъл милитарѣ. Mai пре зршъ.

4. Фииндкъ mai тълте родзри де липсъ спре дѣперѣа вѣдѣи сжнт. съхъсе гравничеѣ стрѣкъчиоши; ачелеа дзпъ сокотеала пропрѣ а Администрациѣ се съ днпърдаскъ дзпъ кътѣмеа лор дитрѣ чѣи липсѣци де сатъ ши де prin прежър дитокма ресервандъши шѣши дрептъ, ка въкателе че съ вор депзпе дн magazine, саз преула въкателор, че съ вор транспзпѣе дн магазинъл милитарѣ спре ал дитревзнгѣа mai къ самъ де ажторѣнгъ ачелор докзиторѣ дин царъ, карѣ prin стърѣме днпрежър де акъм саз пзъбѣт ши де тотъ сърѣнитъ.

Дѣчи Генерал Командо ашентънд ка ачѣст скопѣ вѣне сокотѣтъ се съ кзпоскъ ши спре ачѣла днтѣмеѣата оржндзиалъ дн тотъ кзпрѣсъл еѣ къ чѣа mai бжпъ шѣиндъ ши кзпощѣнгъ се съ деплинеаскъ, аз афлатъ къ кале пе пров. Администрациѣ дитрѣаколо а о дндрѣпта, ка зп Инвентарѣ дн треѣ есемпларе скрѣхъ ши де тогѣ искълѣтъ, се съ трѣмитъ дикоаче, алъл се рѣшжпъ ла Adminic-

тратъра, iarъ ал треѣлеа се съ деа чѣлора, кърор саз дикредитатъ грѣжеа въкателор.

Cisiu, 3. Decembrie 1848.

Дн пштеле Домълзи Генерал Komandante Pfersmann m. p.

63. a) Consemnatiunea romaniloru omoriti de catre ungerii rebeli in decurs. an. 1848 et 1849 oulésa din actele aici alaturate.

1. Pe trib. Vasiliu Popu tet. Par. diu Nasn'a l'au prinsu in 27. Sept. c. v. séu 9. Oct. c. n. l'au spendiuratu in Osiorheiu in 4/16 Oct. 1848.

2. Plect. Campiei Ales. Betranénu, cu Basil. Simonis iau prinsu in Barăii in 28. Sept. c. v. séu 10. Oct. c. n. si i-au spendiuratu in Clusiu in 3/15 Oct. 1848.

Cu ocasiunea prinderei lui Vas. Popu au taiatu cu sabiile pe o fata mare.

Cu ocasiunea prinderei lui Al. Betr. au omoritu 6 romani.

Cler. Petru Bonta a cadiatu in lovirea dela Ogr'a in 23. Oct. 1848. Nr. 22. si 23.

4. In Iernotu in 24. Oct. au omoritu 20 insi; anume, impuscati: Sabó Iuonu, Baciú Iuonu, Simonu Ianosiu; spendiurati: Bogatiann Is. N. N. fetiorulu lui Comsia George, Rusu Avramú, Boghianu Isaila, Hentesiu Florea, Hentesiu Gor'a. Hentesiu N. fetiorulu lui, Vladu Vasilica, Hegyes Ilie, Mateiu Istvánu, Rusu Nicolae, Maria sotia lui, Nivesceanu Nicolae, Boc'a Vasiliu, Palincasiu Iuonu, Papa Ilie, Ludovinsky Matyas.

5. In Ogra au omoritu 15 insi — specificatiunea lipsesce. Nr. 63. p—d.

6. In Cipeu 24. insi; impuscati: N. Comanu alu Mariei, Sivu N. alu Mariei, N. tatalu lui Iuonu Catana, Catana N. alu Oanei, Catana N. tatalu lui, Hulpusiu N. alu Mariei, Hulpusiu N. fetiorulu loru, N. fetiorulu lui Vladu Iuonu. Costinu Oanea, Masc'a N. a Mariei, Oprisiu N. alu Onichei, Roibanu N. alu Nastasiei, Sieusianu N. alu Mariscei, Rusu N. alu Veselinei, Moldovanu N. alu Anei, Moldovanu N. fetiorulu ei, N. N. ginerele ei, Socaciu N. tatalu Mariscei, Precupu N. alu Nastasiei, Socaciu N. alu Mariscei, Siposiu N. alu Oanei, Siposiu N. alu Siei spendiuratu la Iernotu. N. fratele lui Covaciu Gligoru impuscatu. Cristeanu Iuonu nepotu lui Bota Mich. impuscatu.

7. In Siulli'a (O. Sály) omoriti 5 insi: Oradianu Sandu, Olteanu Toaderu, Dicheriu Toma, Pop'a Mateiu, Seracutiú George june.

8. In Dicsö Sz. Martonu, S. Martinu, prin judecat'a deregatorii comitatense, 8 insi s'au spendiuratu si 23 s'au impuscatu.

9. In Gantaleu (Gálfalva) prin judecat'a ofic. militaria 75 insi s'au impuscatu. (Marturisesce Ioanu Popoviciu, parochu in Lepindea, sub M.)

10. In Mediasiu cu intrarea ungeriloru in 17. Ian. 1849, anteposturile sub vinei au impuscatu pe doi insi seraci — cugetandu pôte cá suntu spioni.

11. Pe Ioanu Chendi tribunulu din Siarosiulu sas. (vedi Nr. 42) l'au prinsu in Procea (Probsdorf) unde s'a fostu casatoritu, si de acolo l'au dusu la Mukendorf; aici scapandu din prinsore l'au ajunsu in padurea Mukendorfului, unde aperanduse, mai antaiu l'au impuscatu, apoi l'au taiatu in bucati, despre ce audindu mama-sa, s'a dusu si adunandu-le l'a inmormmentatu. Marturisesce dn. Nic. Brosceanu.

12. La Ludosiu (M. Ludos) dupa aratarea par. Io. Grauru au omoritu rebelii de pe campu 37 insi.

Sum'a	1	si	2	—	10	insi
"			3	—	21	"
"	4	si	5	—	35	"
"	6	si	7	—	29	"
"	8	si	9	—	106	"
"	10	si	11	—	3	"
"	12	—	—	—	37	"
Sum'a					241	insi

Adauge si pe tatalu meu Nestoru Moldovanu din A. Ghirisiu

Scosu din actele de cercetari comissionali in Dec. 1848 de Stef. Moldovanu.

64. Administrati'a provisoria a Comitatului Cetatii de Balta.

Tutororu Deregatoriloru si Locuitoriloru acestui Comitat

face cunoscutu, cumca in puterea gratioseloru demandari ale Inaltului G-Comandante, pentru intogmirea rendului celui bunu, asigurarea buhuriloru primeduite si mangaerea celoru lipsiti, inputeresce si trimite pe membru seu adlatus D. Stefanu Moldovanu.

Deci in fiesce-care locu alu cottului acestuia unde va ajunge, se i se dea cuvenita ascultare si cele ce va porunci dupa instructiunea data, inalteloru demandari amesurata, cu graba sub grea raspundere si aspra pedepsire in contralnici se le inplineasca.

Cetate-de Balta 20 Octomvrie 1848.

Carolul Comendo C. R.
capit. si administr. prov

64 a) Proclamatiune forte memorabile a comandantelui generalu, prin care constatandu indiect'a barbaria a insurgentiloru magiari, deschide colecte pentru oppidulu S. Reginu si pentru mai multu de 100 sate romanesce date flacariloru. O publicamu in originalu si in traductiune.

Кътръ комитетъла де пачификациъне ал романilor.

Дл зрпареа длжмльриlor челор тристе, каре аз ловит дара Ардеалъли prin длтричеле знеи партиде факциосе, лъ пьмаи къ орашъла Regen аз арс къ тотъл, презъм се шие din газетеле пьвлече, пентръ ачеа къчи саз сьпъс дпълдатъли дпъратъ шь аз рьмас къ тотъл

крединчос, чи дпкъ май мьлате де о сьтъ де сате романещи саз прьдат, саз апринс, саз пьстиит шь саз нимичит дп-тръш модъ барбар prin ревели.

Локьитории ачестор сате непорочите, сьнт акъм prin жьфьзиреа аверии шь а каселор лор аша де таре лпнциди, кьт еи акъм дл време де еарпъ фьръ де ажь-ториз гравник ал конфрацилор лор, ар къдеа дл чеа май таре деспъдъждьзире шь тикълошие.

Спре зшорареа шь гравника дьвзпътъзире а непорочидилор ачестора, афъл къ къвиинць а оръндзи о колектъ дл бань, въкате, вешминте, шь алте лъкръри коръспъзпъзтоаре, каре тоате сь се дпсемпезе пе кон-сигнаци сепарате пентръ локьитории din Regen, шь алте сате, презъм шь пентръ romanii чеи арши.

Дрепт ачеа тоате Жьрцидикъшние дистриктелор аз а денъми о комисизне, каре сь пьие дл лъкръре колектеле шь кьт май дпграв сь ле адъкъ ла дпдеплинпие.

Колектеле дл бань сь се тримитъ ла Ценерал-Командо, iarъ деспре въкателе шь алте лъкръри адъпате треъзе сь се факъ iarъ ла Ценерал-Командо арътаре, де знде apoi сь ва пьми локъл, знде сь се тримитъ ачелеа.

Тоате колектеле де бань шь алте даръри адъпате сь вор пьвлка prin газете, шь пентръ дпъърдиреа чеа дреаптъ а ачелора дптре непорочиди се ва денъми о комисизне.

Фийнд ех дпкрединцат, презъм къ комитетъл къ тотъл есте аpleкат шь къ таре крединць кътръ къвса чеа дреаптъ шь сьжптъ а дпалтъли трон шь а патрией, шь симте о адъкъ шь фервине кондърере ла непорочиреа тьтърор ачелора пе карии партида чеа факциосъ пентръ дпъърдиреа ачелеи къвсе, каре пои о къпоашем де дреаптъ шь сьжптъ шь о апъръм дппрезпъ, iax жьфьзит де тоатъ авереа, шь iax адъс ла липса чеа май де пре зрпъ; аша даръ ех провок Комитетъл, ка дл дпделесъл арътат, сь ординеъе prin префекци шь тривъни колектеле помените пентръ чеи непорочиди prin дьжмана партидъ, шь ресълтатъл сь се арае дпграв ла Ценерал-Командо.

Фийнд дпсфършит де липсъ а шь, кьте сате романе сьнт арсе, шь дл че дистриктъ се афъл ачелеа, пентръ ка пе аколо сь се поатъ денъми о комисизне, ла каре сь се тримитъ колекте спре дпъърдире ла чеи непорочиди, комитетъл ва фаче деспре ачаста дп-шпнцаре кьт май кърънд.

Сивий, 2. Декемврие, 1848.

И X N E P m. n.
Ф. М. А.

Ачастъ дпалтъ шь грациосъ демъндаре о вор пьвлка префекци, тривънилор, ачещя чентърioniлор, iarъ ачещя дпделегъндъсе къ преодии, къ жьдечии шь жьраци комъпнъцилор, вор дпдемпа пе крединчоси спре а да ажьториз фрацилор лор челор непорочиди.

Комъпнъциле шь алди фькътори де бине вор да бань шь челелалте даръри ла чентърioni шь виче-чентърioni, ачещя ле вор да дл сеатъ тривънилор шь виче тривънилор, ачещя префекцилор шь виче-префекцилор ле-

дизпозор, ванѣ дѣ вор тримѣ префекциѣ ла комитетѣ, шѣ комитетѣ дѣ ва да ла дналѣ Ценерал-Командо, ѣаръ челедалѣ лѣкрѣри се вор пѣне сѣвт грижѣ ванѣ дѣ сате, Фѣкандѣсе арѣтарѣ деспре тоате ла дналѣ Ценерал-Командо.

Тоѣ дѣ комитетѣ вор да адеверѣнѣ ла ачеѣа, дела кѣре аѣ принѣт ванѣ сѣх алѣ лѣкрѣри. — Намѣле дѣ-рѣиторѣтор сѣ се дѣсемнезе ка сѣ се пѣвлѣче прин газѣте дѣнѣрѣ поменѣреѣ фачерѣи де сѣне.

Комитетѣла наѣиснеѣ романѣ.

Сѣмеон Барѣнѣ, прѣседѣнте. А. Т. Ласѣрианѣ. Тим. Цѣпарѣи. Нѣколаѣ Бѣлѣшескѣ. Иоанѣ Бранѣ. Флорѣианѣ Мѣкашѣ.

64. b) An die provisorische Verwaltung des Kokelburger Comitats.

In Folge der bedauerungswürdigen Ereignisse, welche über dieses Grossfürstenthum durch die Umtriebe einer factiösen Partei herbeigeführt worden, ist nicht nur, wie aus den öffentlichen Blättern bereits allgemein bekannt, der betriebsame und wohlhabende sächsische Markt Szászregen und zwar nur deshalb, weil er seinem Kaiser und König vorzugsweise treu und ergeben war, sondern es sind auch über Hundert romanische Dörfer durch die Empörer erst ausgeraubt und geplündert, dann durch Feuer und Flammen auf wahrhaft barbarische Weise verheert und vernichtet worden.

Die unglücklichen Einwohner dieser Ortschaften, auf solche Weise ihrer Habe und ihrer Wohnungen beraubt, sind nun dem grössten Mangel und der drückendsten Noth anheim gefallen, welche bei der jetzigen rauhen Winterszeit nur um desto empfindlicher auf sie einwirken und sie in ihrer traurigen Lage, ohne baldige Hilfe ihrer Mitmenschen, dem schrecklichen Elend und der grauensvollsten Verzweiflung aussetzen würden.

Zur Rettung dieser Unglücklichen vor dem drohenden Verderben und zur baldigen möglichsten Erleichterung und Verbesserung ihrer jammervollen Lage, finde ich daher eine allgemeine Sammlung milder Beiträge sowohl an Geld, als an Früchten, Kleidungs- und andern entsprechenden Gegenständen und zwar abgesondert mittels eigener Consignations-Bögen sowohl für die verunglückten, sächsischen Bewohner von Szászregen und anderer Orte, als auch für die abgebrannten Romanen anzuordnen.

Jede Jurisdiction hat zu diesem Ende in ihrem Bezirke eine eigene Commission aufzustellen, welche die Sammlung milder Beiträge in Gang zu setzen, und auf das thätigste, und schleunigste zu betreiben haben wird.

Die eingehenden Geldbeträge sind an das General-Commando einzusenden, hinsichtlich der eingehenden Früchte und sonstigen Gegenstände aber, welche gleichfalls dem General-Commando anzuzeigen

sind, wird demnächst der Ort nachträglich bestimmt werden, wohin dieselben einzusenden kommen.

Alle eingehenden Geldbeträge und sonstigen Gaben werden durch die hiesige Zeitung öffentlich bekannt gemacht und die Vertheilung derselben durch eine eigene Commission eingeleitet werden.

Indem ich überzeugt bin, dass die provisorische Verwaltung und die Mehrzahl der Bewohner des dortigen Bezirks mit der treuen Hingebung für die gerechte und heilige Sache des Thrones und des Vaterlandes zugleich auch ein tiefes Mitgefühl und eine warme Theilnahme für das Unglück aller Jener, welche wegen ihrer Anhänglichkeit an derselben Sache, die wir als die gerechte und heilige gemeinschaftlich bekennen und vertheidigen, von der factiösen Partei um ihr Hab und Gut gebracht und dem Mangel und der Noth preisgegeben worden sind, zu vereinigen und zu bethätigen wissen, fordere ich die provisorische Verwaltung auf, im dortigen Bizirke im vorstehenden Sinne eine Sammlung milder Beiträge für die durch die Verheerungen der feindlichen Partei Verunglückten einzuleiten, und das Ergebniss alsbald dem General-Commando zuzusenden und respective demselben bekannt zu geben.

Hermannstadt am 2. December 1848.

Puchner,
Fml.

(Va urma.)

Nr. VI.—1876.

Procesu verbale

alu siedintiei ordinare a comitetului asociatiunei transilvane, tienuta in 19. Maiu a. c. sub presidiulu domnului Iacobi Bolog'a, fiendu de facia dnii P. Dunc'a, I. Hanni'a, E. Macellariu, I. Boiu, V. Romanu, Dr. Dem. Racuciu, I. Cretiu, si cu asistenti'a secretariului Dr. D. P. Barcianu

§. 68. Decliarandu presedintele siedinti'a de deschisa, secretariulu aduce la cunoscintia ca, nepotendu cassariulu lua parte la siedinti'a de astadi, raportulu despre starea cassei se va face in siedinti'a urmatoria.

Spre scientia.

§ 69. Nr. exhib. 137/1876. Secretariulu cetesce raportulu cassariului despre protococele siedintieloru subcomitetului cerc. XVII. (Turda superiora) ddt. 9. Ian. si 19. Martie a. c. si despre Patiociniulu, privitoriu la cheltuiielele si veniturile adunarei generale dela Reghinu.

Obiectele mai insemnate din acele protococele suntu:

1) Rogarea cassariului subcomitetului de a i se tramite in copia consemnarea membriloru noi, cari s'au inserisu cu ocaseunea adun. gen. din Reghinu, pentru-ca se p'ota face unu conspectu despre membrii noi si despre cei cari suntu inca in restantia cu plătirea tacselor (p. III.).

2) Aratarea despre cheltuiielele subcomitetului in decursu de 2 ani. Aceste cheltuieli se urca la sum'a de 38 fl. 40 cr., din cari 20 fl. v. a. s'au datu din

partea dlui directoru cá ajutoriu dlui I. Muresianu, insarcinatu cu calatori'a prin partile Tulghesiului, cu scopu de a miiducó incorporarea comuneloru din acele parti la despart. cerc. XVII., ér' 18 fl. 40 cr. s'au cheltuitu pentru procurarea obiecteloru de cancelaria, porto postale si pentru tiparirea apelleloru catra agenturele comunale si membrii despartimentului. Renunsiandu dlu directoru la rebonificarea sumei de 20 fl., cheltuite de d-sa in favórea fondului asociatiunei, se cere din partea subcomitetului numai licuidarea sumei de 18 fl. 40 cr. (p. VII.)

3) Preliminariulu cheltuieloru pe an. 1876 (p. VIII.)

4) Ratiociniulu despre banii incursi spre acoperirea cheltuieloru facute cu primirea si decurgerea adunarei generale din Reghinu (p. XIII. si XIV.)

5) Hotarirea locului si tempului pentru tíenerea adunarei gener. a subdespartimentului in acestu anu. (p. XV.)

Cu privire la punctele pomenite, raportulu dlui cassariu propune, si comitetulu primesce resp. decide:

ad p. 1) se se tramita subcomit. cerc. XVII. cerutele 3 copii din conspectele, dupa cari s'au inórisu cu ocasiunea adunarei gener. din Reghinu si si dupa aceea mai multi domni membri, cari au si solvitutacesele respective.

ad p. 2) Iea cu multiamita la cunoscintia renunsiarea dlui directoru alu despartiment. I. P. Maioru la sum'a cheltuita din parte-i, spre inaintarea scopului asociatiunei nóstre, ér restulu de 18 fl. 40 cr. 'lu licuidéza.

ad p. 3) Apróba sum'a preliminarata pentru cerintiele subcomitetului pro 1876 cu 10 fl. v. a.

ad p. 4) Apróba ratiociniulu intregu, relativu la perceptiunile si erogatele dela adunarea gen. din Reghinu cu deosebita observare, cá supererogatul de sub p. 2 (VII.) cu 18 fl. 40 cr. se se acopere din banii parati ai despartimentului, si in fine.

ad p. 5) Iea spre scientia alegerea comunei Ded'a pentru tíenerea adunarei gener. a despartimentului in 5. Iuniu a. c.

§. 70. Nr. exhib. 130/1876. Secretariulu raporteza despre cererea bancei generale de asigurare „Transilvania“ de a se solvi din partea asociatiunei a 8-a, 9-a si 10-a rata pe obligatiunile fondului de intemeiere cu cate 10 fl. pe fia-care obligatiune si rata.

Avendu a se plati rat'a a 8-a pana in 15 Maiu, a 9-a pana in 1. Augustu si a 10-a pana in 1. Novembre a. c., se propune si comitetulu decide a plati acum odata rat'a 8 a dupa actiunile, ce le possede asociatiunea si fondulu academiei de drepturi, remanendu a se hotari despre platirea rateloru a 9-a si a 10-a cu alta ocasiune.

§ 71. Nr. exhib. 140/1876. Secretariulu presenta unu contu alu tipografiei diecesane din locu despre 6 fl. 30 cr. cá tacse de timbru pentru concursese es-

crise de comitetu, publicate in „Telegrafulu Romanu“ in a. 1875/6.

Se aviséza la cassa spre solvire.

§ 72. Nr. exhib. 146/1875. Secretariulu aduce la cunoscintia ca, notariulu reg. din Lugosiu dlu Michailu Besanu sub Nr. 331/1876 a invitatu pe comitetulu asociatiunei si reprezentanti'a fondului academiei romane de drepturi, ca legatarie, la pertractarea lasamentului dupa Matheiu Kiss, canonicu gr. cath. din Lugosiu.

Fiindu diu'a pertractarei pe 25 lun'a curente, si pentru-cá caus'a asociatiunei se nu suferé vre-o scadere, biuroulu comitetului asociatiunei a insarcinatu si imputernicitu in numele comitetului pre dlu Dr. Ioanu Maioru, advocatu in Lugosiu, a representa pre asociatiunea transilvana si fondulu academiei in caus'a din cestiune.

Se ia spre placuta scientia, aprobandu-se pasulu facutu de biuroulu comitetului.

§ 73. Se presenta comitetului atestatulu scolariu alu stipendistului Ioanu Mog'a, elevu la scóla de agricultura din Mediasiu.

Spre scientia.

§ 74. Nr. exhib. 153/1876. Dlu Basiliu Popu, canonicu gr. cath. din Gherla, cere a i se rebonificá sum'a de 343 fl. 99 cr., pre care deusulu o a platuru pentru a salvá possessiunea remasa dupa parochulu din Tasnad-Sarvad, Ioanu Gallianu, si testata asociatiunei transilvane.

Vediendu-se din raporturile ddo. 5. Novembre 1875 si 24. Ianuariu 1876 ale dlui advocatu George Filepp, plenipotentiatulu asociatiunei, ca acea possessiune acum e definitivu transcrisa pe numele asociatiunei si cá ea se póte vinde cu unu pretiu de 1000 —1200 fl. v. a., se face propunerea din partea dlui Macelariu cá: numit'a suma de 343 fl. 99 cr. se se aviseze la cass'a asociatiunei spre a se solvi dlui canonicu Basiliu Popu in Gherla; ér' acestuia se i se esprime multiamita protocolaria pentru zelulu araturu cu acésta ocasiune intru salvarea intereseloru asociatiunei.

Dupa o scurta desbatere, punendu-se cestiunea la votu:

Se primesce cu 5 voturi contr'a 1 alu dlui Dr. Racuciu, propunerea dlui Macelariu, radicandu-se la valóre de concludu.

§ 75. Nr. exhib. 138/1876. Secretariulu raporteza despre protocolulu adunarei generale a despartimentului cerc. VIII. (Alb'a-Iuli'a), tíenuta in 20. Iuniu 1875 la Mihaltiu.

Din protocolulu adunarei gener. a subdespartimentului, respective din raportulu directorului subdespartimentului se vede, cá:

1) A incursu la subcomitetu in decursulu an. 1875 sum'a de 9 fl., din care 1 fl. s'a cheltuitu pentru trebuintiele cancelariei, ér 8 fl. se afla la dispositiunea subcomitetului. Din acestia ar fi se se acopere dupa p. IX. alu protocolului susu pomenitei a-

dunari generale, cheltuielile de pe an. 1875, remanendu a se face adunarei generale următorie raportu detaliatu despre întrebuințarea acestei sume.

2) S'a alesu de adunarea generala o comisiune pentru inscrierea membrilor noui, care a si primitu inscrieri dela 39 membrii, dintre cari 10 cu cate 2 fl., 26 cu cate 1 fl., 1 cu 3 fl., 2 cu cate 50 cr. — Comisiunea de inscriere inse, compusa din dd. St. Popu, Ioanu Patachi si Maximu Hulea, dupa cum se vede din raportulu directorului despartimentului, nu a comunicatu pana acum subcomitetului, nici lista de inscriere si nu a administratu subcomitetului nici banii incassati.

3) Adunarea gener. a subdespartimentului pentru a. 1876 s'a decisu a se tienne in Vintiulu de diosu.

4) S'a constituitu de nou subcomitetulu, alegandu-se de directoru Axente Severu, ér' de membrii ai subcomitetului, Nic. Barbu, Rubinu Patiti'a, Michailu Cirlea, Georgiu Filipu, Iosifu Crisianu si Alesandru Tordosianu.

Cu privire la cele premergătorie se face propunerea si comitetulu primesce resp. decide:

ad 1) a incuviinția coperirea cheltuielilor de pe an. 1875 din sum'a ce se afla la dispozițiunea subcomitetului; acesta inse se indruméza a asterne comitetului ratiociniu detaliatu, precumu si a-si face la adunarea generala următoria unu preliminaru de bugetu, pentru anulu urmatoriu:

ad 2) A provoca pe numitii domni din comisiunea de conscriere de-adreptulu, ca fora amenare se astérna subcomitetului lista membrilor nou inscrisi si se'i administre banii incassati.

ad 3 si 4) Apróba tinenerea adunarei gener. a despartiment. pentru an. 1876 la Vintiulu de diosu si intaresce alegerea susu-numitilor domni in subcomitetulu despartimentului cerc. VIII.

§ 76. Nr. exhib. 154/1876. Nefiendu de facia dlu raportoriu alu comisiunei, insarcinate a studia si a'si da parerea asupr'a punerei in lucrare a propunerilor dlui L. Vajda, cetesce secretariulu acelu raportu.

Fiendu tempulu inaintatu si vediendu-se dupa o desbatere mai indelungatu, ca obiectulu din cestiune cere o precugetare mai mare, s'a decisu a se amena luarea de conclusu asupr'a punctelor din propunerea comisiunei pe sediinti'a următoria.

§ 77. Dlu dr. Demetriu Racuciu insarcinatu in un'a din sediintiele anteriori cu dresarea de non a actului fundationale alu domnului jude reg. Basiliu Basiota din Odorheiu, conformu indegetariloru facute de comitetu, primite si de dlu fundatoru, comunicá comitetului proiectulu pentru numitulu actu fundationale.

Se ia spre placuta scientia si se decide a se tramite dlui fundatoru conformu dorintiei sale 3 copii de pe acestu actu spre subscriere si autenticare din parte-si.

§ 78. Dlu Zachari'a Boiu avendu in vedere, cá

tempulu pentru tinenerea adunarei generale se apropia si cá trebue facute óre-cari pregatiri pentru a o serba cu demnitatea cuvenita, propune: alegerea unei comisiuni, care in sediinti'a următoria se faca propunerile, cari ar' fi de lipsa cu privire la tinenerea adunarei generale.

Comitetulu primesce propunerea si in comisiune alege pe dñi Z. Boiu, I. Hanni'a, E. Macelariu, V. Romanu si I. Cretiu.

§ 79. Pentru bibliotec'a asociatiunei au incursu pana la acésta sediintia:

1) Catalogu der Bücher und Karten-Sammlung bei der Handels-und Gewerbe-kammer in Kronstadt, donata de camer'a comerciala, si

2) Schriftsteller-Lexicon oder biographisch-literarische Denk-Blätter der siebenbürger Deutschen, von Josef Trausch III. B. d. Kronstadt 1875, donata de societatea pentru cunoscinti'a patriei.

Spre placuta scientia.

Verificarea acestui procesu verbale se incredințéza dloru membrii: Dunc'a, Boiu si dr. Racuciu.

Datulu cá mai susu.

Iacobu Bolog'a mp. Dr. D. P. Barcianu mp.
presiedinte. secret. II.

S'au cetitu si verificatu. Sibiu 22. Maiu 1876.
P. Dunc'a mp. Zachari'a Boiu mp. Dr. Racuciu mp.

Discursulu dlui I. P. Maioru, mare proprietariu si presiedente alu despartimentului XVII., tiente in adunarea generale dela Deda.

Onorata adunare! Stimati domni si iubiti frati!

Déca aruncu o reprivire preste epoc'a degiá espirata, candu poporulu romanu nu era indreptatitu a se aduna si consulta asupra întreprinderiloru si midiolóceloru spre luminarea sa spirituala, atunci me simtiu indatoratu a multiami provedintiei divine pentru ajutoriulu si donarea poterei, prin care au ajunsu cá se scape de acele catene, in care au gemutu. Déca esamezezu progresulu ce l'au facutu natiunea nóstra in scartulu periodu dela epocalulu 1848 incóce pana adi, afli unu resultatu imbucuratori; dara nu pentru-ca amu fi facutu destulu progresu, ci pentru-ca intre impregiurarile vitrege pentru noi, totusi amu facutu si atata. Aceste me facu a crede, cumu cá in natiunea nóstra se afla o putere de viétiá, care între impregiurari mai favoritorie se va potea desvolta cu pasi mai rapedi, si se va apropia de popórale acelea, cari avendu midiolóce si ocaziune in decursu de secli, totusi nu cu multu se afla mai inaintate decatu natiunea nóstra. Pana aici deci nu amu cauza a me plange asupra trecutului nostru.

Inse déca esamezezu starea nóstra in privinti'a culturai, si respective a progresului ce l'amu facutu in dilele mai recente, si in privinti'a prospectului ce ni se desfasiura fatia cu viitoriulu pe care'lu acopere unu velu grosu acumu, candu totulu e intr'o fermentatiune

de descompunere, atunci onorata adunare, me cuprinde óre-care grije pentru sórtea nóstrá. Eu adeca afiu, cumu-cà nu avem nici acea stare materiala ce se recere pentru infiintierea de scóle si salarisarea invetiatoriloru, ne cum se avem fonduri pentru infiintierea si intretinerea de institute mai inalte, precumu aru fi: gymnasie, lycee, academia, universitate, teatru, scóle de agronomia, silvicultura, industria si comerciul, si din partea nimerui nu avem a astepta ajutoriu, decàtu singuru dela noi insine. Deci se jertfim dniloru filerulu nostru, pentru-cá se potemu rivalisa cu acele popóra, care s'au bucuratu si se bucura de izvóre imense materiala si inaintéza cu pasi rapedi in cultura.

Acésta stare a lucrului, acésta pornire a altoru popóra este caus'a fiorului si dorerei mele intre impregiurarile presente materiala ale natiunei nóstre, pentru-cà de acum inainte una singura generatiune, séu unu restempu de 40 - 50 de ani va potea se decida asupra fericirei si chiaru a esistintiei unui séu altui poporu, si acelu poporu, carele nu va inainta cu spiritulu tempului, ci va remanea in intunereculu nesciintiei, acela va fi cutropita de popórale luminate si civilisate!

Éta onorata adunare! ce insemnéza cultur'a!

Noi ne-amu coadunatu aici dniloru si fratiloru, spre a ne consúta despre acésta importanta, grea si urgenta intrebare, cá in ce modu si cu ce midiulóce amu potea inainta in literatur'a si cultur'a nóstra nationale, atunci candu suntemu avisati numai la debilile nóstre poteri materiala si spirituala, spre a ne pune bas'a si fundamentulu, si apoi a redica acestu templu maretiu si asiguratoriu alu viitorulu si fericirei natiunei nóstre!

Unu proverbiiu dice: Se ne ajutam noi pe noi, ca numai asia ne va ajuta Dumnezeu! Deci se ne incordamu puterile si se speramu in Dieitate cà ne va ajuta, si cà nu ne va da praða evenimenteloru, ce ne amenintia cu perire!

Se ne apucamu de lucrulu pentru carele neam adunatu, cerendu ajutoriu si dela parintele cerescu, cá se binecuvente ostenelele si sacrificiele nóstre ce le punemu pe altariulu sacru alu scumpei nóstre natiuni; cá asia generatiunea viitória se afe in generatiunea presenta pe anteluptatorii si fundatorii esistentiei si fericirei natiunei romane! Si cu acésta dechiaru adunarea generala a acestui despartimentu de deschisa.

Am cetitu-o in Deda 5. Iuniu c. n. 1876.

Maioru.

Publicarea baniloru incursi

la fondulu asociatiunei transilvane pe tempulu dela 21. Aprilie a. c. pana la siedinti'a ordinara a comitetulu asociatiunei din 19. Maiu 1876.

1) Dela dn. Michailu Andreica proprietariu in Campeni o obligatiune de statu unific. de 100 fl. cu cuponii din 1. Oct. 1876, cá tacsá de membru ord. pe viatia.

2) Dela dn. Alesandru Filipu, advocatu in Abrudu, ca tacsá de m. ord. pre 187¹/₆—187⁴/₅ 20 fl. Sibiiu in 19. Maiu 1876.

Dela secret. asoc. trans.

Nr. 6/1876.

subc. desp. VI.

CONVOCARÉ.

Subscrisii prin acésta 'si iau voia a convoca adunarea generale a despartimentulu VI. alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporulu romanu pre 29. Iuniu 1876 st. n. in opidulu Uniador'a, la carea suntu invitati a participa toti onor. membri ai subcomitetulu despartimentulu.

Din siedinti'a subcomitetulu despartimentulu VI., tienuta in Dev'a, in 21. Maiu 1876.

Alessiu Olariu,
actuariu.

Ioanu Papiu,
direct. despart.

Subcomitetulu despartimentulu VI. alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporulu romanu, conformu conclusulu seu adusu in siedinti'a dela 21. Maiu a. c., aduce la cunoscintia publica impartirea de ajutórie pentru tenerii romani meseriasi nascuti pre territoriulu acestui despartimentu, si anumitu 4 ajutórie de cate 5 fl. v. a. pentru tenerii romani aplicati la vre-o meseria pre territoriulu despartimentulu si 2 de cate 10 fl. v. a. pentru aceia cari suntu aplicati afara de territoriulu despartimentulu.

Doritorii de a obtiené vre-unulu din aceste ajutórie au a se adresa directoratulu subsemnatu in tempulu celu mai scurtu, legitimandu si esercerea profesiunii prin adeverintie dela maiestrulu loru, in cari se se constate si locul nascerii.

Din siedinti'a subcomitetulu despartimentulu VI. tienuta in Dev'a in 21. Maiu 1876.

Alessiu Olariu,
actuariu.

Ioanu Papiu,
direct. despart.

BIBLIOGRAFIA.

Gramatic'a latina teoretico-practica cu vocabulariu latino-romanu, romano-latinu si de nume proprie. Partea II. Formele neregulate pentru clas'a II. gimnasiala de Ionu Corneliu Tacitu, profesoriu in gimnasiulu rom. gr. or. din Brasiovu. Editiunea prima. Brasiovu, 1876. Tipografi'a Römer & Kamner. 8°, pag. 248. Pretiulu 1 fl. v. a. séu 2¹/₂ franci. Pentru barbatii de specialitate reproducemu si:

Prefati'a. Fara a me abate dela metodulu si principiile stabilite in partea I. a acestei gramatici si fara a perde din vedere, cá scopulu, ce urmaresce partea II. suntu formele neregulate ale limbei latine, amu tienutu socotéla stricta de urmatórea impregiurare: „Formele se invatia, pentru cá elevii se póta cetí pe auctorii clasici.“ Deci amu intretiesutu in tr'unu modu practicu si usioru mai multe regule sin-

tactice. Acestea împreună cu cele petrecute în partea I. devenindu proprietate sigură a elevilor, voru procura pe nesimțite sum'a cunoștințelor, cu care trebuie să fie provădiți, cându voru începe cetirea ori-carui auctoriu, fă catu de usioru. — Că proescritiu pentru cetirea auctorilor clasici am adăus la finea acestei parti câteva fabule, istorioare, anecdote și unu extractu din Corneliu Nepote, toate acestea prelucrate într'unu stilu usioru și acomodatu gradului de cunoștințe alu elevilor.

Auctorii, cari mi-au servitu de basă la compunerea acestei parti afōra de cei insirați în prefat'ia partii I. suntu: M. Dutrey, M. Schinnagl etc., ăra unu numeru însemnatu de exemple le-amu culesu eu însumi din: Corneliu Nepote, Iuliu Cesaru, Cuintu Curtiu, Ovidiu etc.

În fine cumu amu tractatu și cumu amu aranjatu materialulu, cumu amu executatu planulu și care suntu rezultatele obținute, toate acestea le lasu la apretierea justă și binevoitoare a barbatiloru competenți.

Brasiovu, 18. Aprile 1876.

Auctoriulu.

Convențiunea comercială cu Austro-Ungari'a, textu românesc și francez, correspundă după originalele aflate la ministriulu de externe alu României, în socitu de expunerea motivelor din partea ministrului de externe, de raporturile delegatiloru, precumu și de mai multe discursuri ținute în camer'a României cu ocaziunea discușiunei acelei convențiuni, s'a publicatu în fasciculu separatu, la București 1875 în nou'a tipografia a laboratoriloru români. Formatu mare de lex, pag. 122. Prețulu 2 lei n. (2 franci). Se află de vândare și în Brasiovu la librari'a Frank et Dressnandt din piat'ia pōmelor.

Închiriarea acestei convențiuni a costatu lupte mari și îndelungi. După ce trecuse prin toate stadiile parlamentare în București, Vien'a, B-Pestea, după ce fu sancționată de către ambii domnitori, totu se mai află doi ministri românesci, cari făcūra opozițiune obstinată, în catu era p'aci se se retraga din această cauză. În fine acea convențiune intra în activitate deplină dela 1. Iuliu a. c. 1876 pe 10 ani. Ea combinată cu tarif'a românescă, va produce schimbări mari în mersulu comerțului nostru, va influența multe ramuri de industrie, cumu și migrațiunea locuitorilor din una țară în alta, și cu toate acestea, în natur'a rezultatelor acelei convențiuni se voru vedea înșelăți atatu aceia cari o au combatutu pe mōrte, că dd. Cogălniceanu, Brateanu și alții, catu și cei cari o aparasera pe mōrte, că dnii Boierescu și tota majoritatea dintre an. 1874—5. Praxea se ve abate fōrte multu dela teorii, și nu va fi pe deplină nici pe voia dlui Boierescu, nici se voru împlini temerile dlui Brateanu, diu înse nici speranțele gubernelor austro-ungurești nu se voru realiza. Într'aceea comerțulu și prin urmare publiculu va suferi

în ambele staturu cu atatu mai greu, cu catu tarif'a românescă lovesce mai tare chiaru și în regulele elementare ale economiei nationale și cu catu ignorant'ia și idolenț'ia claselor nōstre comerciale și industriale pe terenulu acesta este mai grōsă și mai obstinată, așa, în catu nici chiaru legi internationale precumu este această convențiune și tarif'a, nu le citeșce și nu le studiēdă mai nici unulu. Pentru câte 2 franci crutiati, voru perde multi cu mīle.

Operile lui C. Corn. Tacitu. Tese de licență susținute la 27. Febr. 1876, de Dem. I. Popilianu, (născutu la Rîmniculu Valcei în 1846.) Pag. 116. Craiov'a, 1876.

Concordanța biblică reală, sēu locuri scripturale în ordinea alfabetică a materiloru diverse. Elaborată de Titu Budu, concipistul episcopescu, vice-notariu și asesoru consistorialu. Pag. 382. Gherla, 1876.

Conventari bisericesci (acomodate pentru ~~ori ce timpu~~) de I. P. Papiu, preotul dioces'a Gherlei, spiritalu la institutul corect. reg. din Gherla, asessoru consist. Tomulu I. edițiunea II. Clusiu, 1876. 8° mare, pag. 184.

Prea stimate domne redactore!

Luându asupra-mi editarea tom. I. din conventariile bisericesci ale dlui Ioanu Papiu, am grabitu cu tipărirea lor în a II-a edițiune, sperându că P. Ven. Cleru romanu și edițiunea această corectată o va întâmpina totu cu aceeași căldură, cu care a îmbrățișiatu și edițiunea I.

Lucrările literare ale dlui Papiu suntu cu multu mai cunoscute înainte Ven. publicu, decatu se aiba opu de laudele nōstre. Din parte-ne că editorin accentuamū unic'a împregiurare, care credemū că e de ajunsu spre a recomanda aceste conventari bisericesci, că-ci: tiparindu-se edițiunea I. cu finea an. 1872 s'a trecutū așa de îngraba, catu cu începutulu anului 1874 nu se mai află esemplarie spre dispunetiune. Totu ce amu potē produce mai multu cu lauda despre acestu opu, nu ne permite modest'ia auctoriului.

Împregiurarea pre-atinsă și dorinț'ia fierbinte de a concurge și subscrișulu la promovarea literaturii rom. și de a ne pune în legătură și cu Ven. publicu romanu, m'au îndemnatu se suscepu întreprinderea de față; cu rezultatulu am ajunsu până la acelu stadiu, catu astadi potu prezenta P. Ven. Cleru romanu a II-a edițiune a tom. I., din care amu onōre a tranșite Prea Stm. Domniei Vōstre unu esemplariu cu acea submissă rogare, că se binevoiti a recomanda acestu opu laudabile spre partenerie și îmbrăcișiare în cerculu lectoriloru Prea stimatū Domniei

Vóstre. Pretiulu unui esemplariu este 1 fl. 20 cr. si colectantiloru dupa 10 esemplarie cumparate graficu cu unu rabatu.

Cu firm'a sperare cà Domni'a Vóstra veti bine-voi a lua sub partinire intreprinderea facuta in interesulu literaturii romane, am onóre a me subsemna. Clusiu in 6. Maiu 1876.

Alu Domniei Vóstre gata spre servire

Ioanu Stein.
librariu in Clusiu.

Prin librari'a lui Ioanu Stein se potu procura si urmatoarele carti:

Cuventari funebrali séu la casuri de mórte de I. P. Papiu preotu de dieces'a Gherlei. Tom. sep. opt. VIII. 164 pag. lit. tip. diec. 1875. Pretiulu 1 fl. 20 cr.

Cuventari bisericesci scrise de I. P. Papiu preotu de dieces'a Gherlei, spiritualu la institutul corect. reg. transilv. assessoru cons. Tom. II. editiunea opt. 324 pag. Gherl'a cu lit. tip. diecesane MDCCCLXXIV. Pretiulu 1 fl. 50 cr.

Cartea santului Ioanu Chrisostomu despre preotia, tradusa de pre origin. grec. de I. P. Papiu preotu gr. cat. la inst. corect. reg. trans. edit. opt. VI. 162 pag. Gherl'a tip. tipogr. dieces. 1869. Pretiulu 80 cr.

Viéti'a dupa mórte, dedusa din misteriulu fíntiei omenesci si desiértaciunea celoru trecátore (cu 474 cit.) prin I. P. Papiu preotu gr. cat. la inst. corect. reg. trans. edit. opt. VIII pag. Clusiu tip. col. ref. alu lui Ioanu Stein. Pretiulu 80 cr.

Abecedariu pentru scólele gr. cat. din dieces'a Gherlei compusu cu aprobarea Prea Ven. Ordinariatu diec. de I. P. Papiu preotu gr. cat. la inst. corect. transilv. edit. II. corectata si întogmita dupa tabellele de parete ale lui Rosiu si Varna. Tipografi'a diec. 1874. legatu pretiulu 22 cr.

Legendariu séu carte de cetitu pentru scólele populare de I. P. Papiu, edit. II. legatu. Pretiulu 40 cr.

Anghir'a mantuirei, carticica de rogatiuni si cantari tip. cu binecuventarea Preasant. Sale Parintelui Ioanu Vancia de Buteas'a dr. de s. teologia scl. Pretiulu legata in piele 1 fl., in pansa 80 cr., in papiru 60 cr.

Invetiatura crestinésca séu catechismu de midiulocu si micu pentru tinerimea gr. cat. cu binecuventarea Preasantitului Parente Ioanu candva Alexi, primul episcopu alu diec. Gherlei edit. dou'a. Pretiulu celui micu 10 cr.

Istori'a biblica test. vechiu si nou pentru scólele populari gr. cat. tradusa dupa dr. Schuster de Maximu Popu, prof. gimn. legata in 2 tomuri. Pretiulu à 40 cr. = 80 cr.

George Baritiu. Dictionariu ungurescu-romanescu 8° (649 pag.) Pretiulu legatu 3 fl. 20 cr. legatu in piele 3 fl. 70 cr.

Octaviu Baritiu. Gramatic'a limbii magiare pentru clasele gimnasiali inferioari, precum si pentru privati edit. II. 8° (X. 154.) Pretiulu 70 cr.

Octaviu Baritiu. Dictionariu micu ungurescu-romanescu pentru scólele populare si pentru privati. 8° (VI. 239 pag.) Pretiulu 1 fl.

Instructiune pentru antistii comunitatiloru, spre pertractarea si manipularea causeloru judecatoresci, ce se tienu de competenti'a judecatoriloru satesci; compusa prin judele singulariu alu Geloului, comit. Clusiu. 8° (24 pag.) Pretiulu 20 cr.

Instructiune pentru judecatoriele urbariali infintiate in Transilvani'a in privinti'a procedurii in causele de regularea possessiunii. Edata prin ministerulu r. u. de justitia. 8° (16 pag. 10 cr.

(Va urma.)

Correspondentie.

Redactoriulu vene cà se'si céra scusele sale dela unu numeru considerabile de dd. correspondenti, cà-ci mai alesu in acestea trei luni din urma nu a fostu in stare nici macaru se adeverésca in scurtu receperea multoru scrisori si telegrame. Dese caletorii intrerupte prin morburi, si totusi ocupatiuni continue, urmate de alte casuri extraordinarie, ii rapira adesea pana si repausulu de nópte. In fine castigandu cateva óre de resuflare, se folosescu de ele spre a se adresa celu pucinu catra acei domni si confrati, carii isi adusera aminte de densulu in diu'a de 23 Aprile c. n., precumu si catra aceia cari'lu ajutara in dificiilea sa missiune cu informatiuni si cu correspondentie.

Aradu 7/19 Aprile. Uneori trece generatiune intréga, pana se prinda disciplin'a radecina.

Caransebesiu, 29 Aprile. Speru cà ve aflati in possessiunea celoru comisse.

Bistriti'a 26 Aprile n. Autografe de ale lui Petru Maioru se mai afla; dara cu catu mai multe, atatu mai bine. Pentru unu facu-simile se cere decisiunea adunarei si spesé. Fóia vi s'a expédatu din 1 Maiu.

Lipov'a 1 Aprilie. S'au anuntiatu. — Salutare.

Bai'a-de-Crisiu 2 Aprile. Deocamdata tiparirea s'a sistatu. Speru se o reincepemu cñrendu. Multiamita ferbente pentru candidelu voturi.

Gherl'a 30 Martiu. Éta pe pag. 143.

Desiu 5 Maiu. Tocma cà necunoscutu, neati surprinsu si obligatu mai multu. Multiamita cordiale.

Odorheiulu secuiescu 9 Aprile et 13 Maiu. N'ai idea ce meritu iti castigi cu acestea. Numai inainte cu Ddieu, se cautamu oile perdute.

Blasiu, Societatea Innocentiu-Clainu 3 Maiu. Suntu numai credintiele luate dela mai-mari, consolidate prin propri'a experientia. Sed per ardua itur ad astra. Ve multiamescu.

Fagarasiu 7 Prieru. Nu ne mai privesce. Cu tóte acestea voiu midiuloci.

Telegrame. Sibiu, 6 onorable adrese. Alba Iulia doue. Nasaudu optu (in 2 telegrame). Lugosiu una. Desiu una. Primiti ve rogu, multiamit'a mea ferbente si stringere de mana romanésca.

Sibiu 9 Iuniu. Atatu mai bine. Salutare fratiésca!